

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2024 r.

Poz. 798

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾**

z dnia 14 sierpnia 2024 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Określanie stanu technicznego oraz wycena maszyn i urządzeń”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji wolnorynkowej „Określanie stanu technicznego oraz wycena maszyn i urządzeń” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Rozwoju i Technologii: *K. Paszyk*

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 739).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia 14 sierpnia 2024 r. (M.P. poz. 798)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI WOLNORYNKOWEJ „OKREŚLANIE STANU TECHNICZNEGO ORAZ WYCENA MASZYN I URZĄDZEŃ” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji wolnorynkowej

Określanie stanu technicznego oraz wycena maszyn i urządzeń

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji wolnorynkowej

6 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji

3. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji wolnorynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację wolnorynkową:

- określa stan techniczny oraz wycenia maszyny i urządzenia,
- stosuje specjalistyczną wiedzę z zakresu budowy i struktury maszyn i urządzeń, w tym przepisy prawa związane z użytkowaniem maszyn i urządzeń,
- analizuje dostępną dokumentację techniczną, dokonuje oględzin i innych czynności, które są niezbędne do ustalenia stanu technicznego maszyn i urządzeń,
- analizuje historię użytkowania maszyn i urządzeń, w tym zakres wykonanych przeglądów, napraw i modernizacji maszyn i urządzeń,
- stwierdza możliwość wykonania oceny stanu technicznego i wyceny wartości rynkowej lub określa konieczność przeprowadzenia dalszych badań,
- opracowuje stosowny do zakresu zlecenia dokument końcowy.

Zestaw 1. Charakteryzowanie maszyn i urządzeń

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Stosuje wiedzę z zakresu budowy i struktury maszyn i urządzeń	<ul style="list-style-type: none"> – omawia definicję maszyny i urządzenia, uwzględniając ich rodzaje wynikające z przeznaczenia (np. maszyny energetyczne, maszyny robocze, urządzenia), – stosuje pojęcia i nazewnictwo, które dotyczą poszczególnych rodzajów maszyn i urządzeń, – omawia właściwości maszyn i urządzeń, uwzględniając ich rodzaje, – identyfikuje maszyny i urządzenia na podstawie oznakowań fabrycznych, danych identyfikacyjnych (np. numery seryjne, oznaczenia modelu), cech roboczych (np. wyposażenia) i innych dostępnych informacji (np. instrukcji obsługi, dokumentacji techniczno-ruchowej).
Stosuje przepisy związane z użytkowaniem maszyn i urządzeń	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przepisy, które stanowią podstawę wykonywania czynności rzeczoznawcy maszyn i urządzeń (przepisy prawa, normy (Polskie Normy, normy europejskie, normy branżowe) oraz instrukcje użytkowania maszyn i urządzeń), – wskazuje przepisy dotyczące dopuszczenia do użytkowania danego typu maszyny i urządzenia, – charakteryzuje uprawnienia instytucji działających w obszarze oceny zgodności maszyn i urządzeń wynikające z obowiązujących przepisów prawa w obszarze np. ochrony środowiska i bezpieczeństwa użytkowania i pracy.
Stosuje wiedzę z zakresu wyceny maszyn i urządzeń	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się terminologią obowiązującą rzeczoznawcę maszyn i urządzeń (m.in. wartość rynkowa, wartość godziwa, wartość likwidacyjna, wartość pozostałości, wartość złomu, koszt odtworzenia, koszt zastąpienia, utrata wartości), – opisuje i stosuje metody wyceny maszyn i urządzeń (porównawczą, kosztową i mieszaną), – analizuje dokumenty źródłowe inne niż przepisy prawa w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności rzeczoznawcy maszyn i urządzeń.

Zestaw 2. Określenie stanu technicznego i wartości rynkowej maszyny lub urządzenia	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Dokonuje oględzin maszyny lub urządzenia	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia kompletność dokumentacji związanej z użytkowaniem maszyny lub urządzenia, – analizuje dostępną dokumentację związaną z użytkowaniem maszyny lub urządzenia, – identyfikuje zgodność maszyny lub urządzenia z dokumentacją, – sprawdza kompletność maszyny lub urządzenia, – przeprowadza próbę pracy maszyny lub urządzenia z pomocą personelu uprawnionego oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, – sprawdza stan nadzoru nad maszynami i urządzeniami.
Ocenia stan techniczny maszyny lub urządzenia	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikuje możliwość wykonania oceny stanu technicznego lub określa konieczność wykonania dalszych badań technicznych, – ocenia zużycie techniczne maszyny lub urządzenia, – określa przyczyny ewentualnej awarii maszyny lub urządzenia, – weryfikuje zakres ewentualnych uszkodzeń maszyny lub urządzenia.
Analizuje historię użytkowania maszyny lub urządzenia, w tym zakres wykonanych przeglądów, napraw i modernizacji maszyny lub urządzenia	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikuje zgodność sposobu użytkowania danej maszyny lub urządzenia z zaleceniami producenta zawartymi w instrukcji użytkowania, – sprawdza zakres przeprowadzonej naprawy lub modernizacji maszyny lub urządzenia, – weryfikuje jakość przeprowadzonej naprawy lub modernizacji maszyny lub urządzenia, – weryfikuje konieczność poniesienia dalszych nakładów na przywrócenie maszyny lub urządzenia do użytkowania.
Ocenia wartość rynkową maszyny lub urządzenia	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje informacje pozwalające określić wartość rynkową maszyny lub urządzenia, – analizuje rynek pierwotny lub wtórny pod kątem wartości rynkowej maszyny lub urządzenia, – na podstawie zgromadzonych informacji określa wartość rynkową maszyny lub urządzenia.
Sporządza dokument końcowy	<ul style="list-style-type: none"> – omawia strukturę dokumentu końcowego zawierającego podsumowanie prac, – kompletuje dokument końcowy, w tym niezbędne załączniki.

4. Ramowe wymagania dotyczące metod przeprowadzania walidacji, osób przeprowadzających walidację oraz warunków organizacyjnych i materialnych niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzania walidacji

<p>1. Metody</p> <p>Na etapie weryfikacji stosowane są wyłącznie następujące metody: test teoretyczny, analiza dowodów i deklaracji oraz rozmowa z komisją walidacyjną.</p> <p>2. Zasoby kadrowe</p> <p>Komisja walidacyjna składa się z minimum 3 osób. Każdy członek komisji musi spełniać następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiadać minimum 5-letnie doświadczenie z zakresu budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych oraz tworzenia dokumentacji końcowej, – posiadać wykształcenie wyższe oraz tytuł zawodowy magistra inżyniera, – posiadać zaświadczenie o niekaralności, – posiadać praktyczne umiejętności z zakresu metod walidacji przewidzianych dla danej kwalifikacji i sporządzania dokumentów z przebiegu walidacji. <p>Przewodniczący komisji walidacyjnej jest powoływany spośród członków komisji przez kierownika instytucji certyfikującej.</p> <p>3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne</p> <p>Walidacja składa się z dwóch części. Część pierwszą walidacji stanowi test, w formie pisemnej, obejmujący zestaw 1 i zestaw 2 efektów uczenia się. Pozytywne zaliczenie części pierwszej jest warunkiem przystąpienia do części drugiej. Część druga walidacji obejmuje analizę dowodów i deklaracji połączoną z rozmową z komisją.</p>
--

Dowody uznane w procesie walidacji to trzy niezależne od siebie raporty końcowe z oględzin różnych maszyn i urządzeń (wycena wykonana metodą kosztową, metodą porównawczą i metodą mieszaną), które kandydat przedłożył przed przystąpieniem do walidacji. Przedłożone przez kandydata raporty końcowe zawierają informacje odnoszące się do kryteriów weryfikacji opisanych w zestawie 2 efektów uczenia się.

W przypadku negatywnego wyniku walidacji instytucja certyfikująca jest zobowiązana przedstawić uzasadnienie decyzji oraz zapewnić bezstronną i niezależną procedurę odwoławczą.

Instytucja certyfikująca zapewnia:

- salę do przeprowadzenia walidacji,
- zestaw komputerowy z oprogramowaniem biurowym oraz dostępem do Internetu,
- rzutnik,
- ekran.

4. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca zapewnia pomoc doradcy walidacyjnego w zakresie identyfikowania i dokumentowania posiadania efektów uczenia się wskazanych dla kwalifikacji wolnorynkowej.

Nie określa się wymagań w zakresie metod identyfikowania i dokumentowania efektów uczenia się.

Doradca walidacyjny musi spełniać następujące warunki:

- posiadać minimum 5-letnie doświadczenie z zakresu budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych i tworzenia dokumentacji końcowej,
- posiadać wykształcenie wyższe oraz tytuł zawodowy magistra inżyniera,
- posiadać zaświadczenie o niekaralności,
- posiadać praktyczne umiejętności z zakresu metod walidacji przewidzianych dla danej kwalifikacji.

Instytucja certyfikująca zapewnia odpowiednie miejsce pracy doradcy walidacyjnego, umożliwiające spotkanie z kandydatem.

5. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do walidacji może przystąpić osoba, która posiada wykształcenie wyższe na kierunku technicznym (kwalifikacja pełna z minimum 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji – dyplom inżyniera).

Osoba przystępująca do walidacji powinna przedstawić:

- zaświadczenie o niekaralności,
- trzy wykonane samodzielnie raporty końcowe z oględzin i wycen różnych maszyn i urządzeń, zróżnicowane pod względem metody ich oszacowania (wycena wykonana metodą kosztową, metodą porównawczą i metodą mieszaną).

6. Inne, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunki uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

Brak innych, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunków uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

7. Okres ważności certyfikatu kwalifikacji wolnorynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny przez 8 lat.

W celu przedłużenia certyfikatu należy przedłożyć:

- potwierdzenie udziału w przynajmniej 1 szkoleniu rocznie z zakresu rzeczoznawstwa maszyn i urządzeń,
- wykazanie aktywności zawodowej w zakresie umiejętności opisanych w kwalifikacji w okresie minimum 4 lat, np. lista wydanych dokumentów końcowych: opinii, wycen, ekspertyz,
- oświadczenie o braku postępowań dotyczących nieprawidłowości w odniesieniu do wykonanych działań z zakresu rzeczoznawstwa maszyn i urządzeń.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji wolnorynkowej

Nie rzadziej niż raz na 10 lat